

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Cena numeru pojedynczego mk. 50

Redakcja i Administracja: Piotrkowska 106.
Telefon dzienny 199, telefon nocny 799.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-5 po poł.
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Dziś Premiera!

Dziś Premiera!

„Wieś miedzianych ludzi“

Amerykańskie arcydzieło kinematograficzne w 6-ciu aktach.
II seria II
wybitnego obrazu
p. t. „Tajemnice dżungli“

Oddzielna całość!

Niebywałe widowisko!

Kursy języka angielskiego S. W. JESIENIA

Łódź, ul. Zachodnia 45.

Otwarcie roku szkolnego nastąpi w dniu 5 września.

Następujące kursy będą rozpoczęte od tej daty:

- A. Początkowy w poniedziałki, środy i piątki od 5-7 pp.
- B. Początkowy w poniedz., środy i piątki od 7.30-9.30 w.
- C. Początkowy we wtorki, czwartki i soboty od 4-8 po poł.
- D. Wyższy we wtorki, czwartki i soboty od 6-8 wiecz.
- E. Wyższy we wtorki, czwartki i soboty od 8-10 wiecz.

Zapisy na wszystkie powyższe kursy są przyjmowane obecnie.
Ze względu na spodziewany liczny napływ kandydatów upraszamy
o wczesne zapisy. 11901-1

SWIATOWY ZAKŁAD KAPIELOWY

PISZCZANY

na Słowaczynie

dia leczenia reumatyzmu, gośca, ishiasu za pomocą gorących 67° C.
źródeł natur. siarczanych i kąpieli błotnych o znacznej sile radioaktywnej.
Pokoje z całodzi. utrzymaniem od kor. 40.
Informacje, wizy pasp. zniżki. Przedstawicielstwo Zarządu:
Warszawa, ul. Wspólna Nr. 29, m. 4, tel. 279-71, H. Sas-Klech-
niowski. 411-3

Oleina Gliceryna Kwasy Muszczowe

firmy
Georg Schicht Tow. Akc.
w Aussig (Czechosłow.)
stałe na składzie
Bruno Buchholtz i Ska
Sp. z ogr. odp.
Łódź, Główna № 56.
805-6

Dentystka
A. Drażensztokowa
Piotrkowska 89.
powróciła. 54-3

PIANISTA
J. Holcman
rozpoczyna lekcje gry fortepianowej
z dn. 1 września.
Wólczajska 168.
Gods. 12-2 i 5-7 854-2

Powracająca zmora.

Gdy premier angielski rzucił w Cannes hasło konferencji, uzasadniając jej konieczność groźnym stanem Europy, który wymaga wspólnych wysiłków i porozumienia międzynarodowego. Stan ten ma dwie strony: ekonomiczną i polityczną. Ruina zagraża jednym państwom bezpośrednio, a innym pośrednio. Na dalszą nieco metę żadne z państw kontynentalnej Europy nie jest przed nią zabezpieczone. W dziedzinie politycznej panuje nienawiść i nieufność wzajemna, która potęguje się jeszcze i komplikuje, wskutek niedomagań i klęsk ekonomicz-

nych. Jeżeli Europa nie zdobędzie się na wielki, a płodny wysiłek dla swej odbudowy moralnej i gospodarczej, zsunie się po obecnej pochyłości do nowej katastrofy o nieobliczalnych następstwach. Takie zapatrywania i horoskopy stały u kolebki konferencji genueńskiej, zakrojonej pierwotnie przez jego inicjatora na ogromne rozmiary. Jak wiemy, Genua i jej uzupełnienie—Haga przyniosły zupełne fiasko. Było ono zresztą faktem dokonanym jeszcze w przededniu obrad genueńskich, gdyż na żądanie Francji usunięto z pro-

gramu konferencji wszystko to, co miało dla odbudowy gospodarczej istotne znaczenie, a tem samem skazano ją na bezpłodność.

Francja obroniła nietykalność traktatu wersalskiego i swych praw nabytych. Czy atoli sukces jej, odniesiony w Genui, jest prawdziwym zwycięstwem?

O tem nie może być mowy. Mógł w danym starciu dyplomatycznym Poincaré pokonać Lloyd George'a, lecz któż zdoła się mierzyć z tą nieosobową, a jednak realną potęgą, która się nazywa logiką i siłą rzeczy. Ta bowiem pozornie zwyciężana, ustawicznie powraca z coraz większą mocą.

Stan Europy w ciągu ostatniego półrocza pogorszył się widocznie i zbliżył ku ponurym przewidywaniom krytyków angielskich i amerykańskich. — W tej chwili jest na porządku dziennym sprawa Austrii, która, ratując się przed bliską ruiną, abdykuje ze swej niepodległości i chce się rzucić w objęcia któremuś z sąsiednich państw. Już to samo jest skandalem dla organizatorów powojennej Europy, którzy postawili niepodległą Austrię w warunkach wprost niemożliwych dla dalszej egzystencji, a tu w dodatku wyrastają dalsze komplikacje i zaostrzają istniejące antagonizmy polityczne.

Z kim ma się połączyć Austria? To pytanie w dzisiejszej Europie jest kijem wsadzonym w gniazdo os. Na wiadomość o zamiarach Czechosłowacji i Jugosławii poruszyły się natychmiast Włochy. Przeciw tym ostatnim podnosi się fala podejrzliwej opinii, nie tylko w dwóch wymienionych państwach, lecz także gdzieindziej. Jak za dawnych czasów dokoła państwa, które nie może utrzymać niepodległości idzie ożywiona gra polityczna o pochwylenie zdobyczy i zdystansowanie przeciwników.

Więcej jeszcze niż upadająca Austria nastrożają kłopotu i obaw chore Niemcy. Katastroficzny spadek marki jest niewątpliwym objawem nader groźnej sytuacji. A w tym stanie

rzeczy muszą one płacić odškodowania, o ile zaś ich nie płacą, działają ujemnie na finanse francuskie i wywołują dalszy zamęt ekonomiczny i polityczny. Można zrozumieć taki punkt widzenia Francji, ale niepodobna zaprzeczyć, iż w tym stanie rzeczy represje wojskowe i dalsze okupację mogą tylko powiększyć zamęt niemiecki i utrudnić uzdrowienie ich gospodarki ekonomicznej i finansowej. W dalszym ciągu Niemcy mogłyby się stać drugą Austrią, tylko mającą zamiast 6-ciu, 60 milionów mieszkańców. Jeżeli skrajny odłam nacjonalistycznej opinii francuskiej powitałby chętnie ruiny i rozpadnięcie Niemiec, to z gospodarczego punktu widzenia taka katastrofa musiałaby pociągnąć i dla samej Francji niebezpieczne skutki. Już dzisiaj depresja niemiecka odbija się nader wyraźnie na kursie franka.

W obecnej polemice pomiędzy prasą francuską a angielską są w grze te same punkty, o które toczy się spór od lat paru i o które chodziło jeszcze przed konferencją genueńską. Prasa Lloyd George'a, zwłaszcza jego organ „Daily Chronicle“ utrzymuje, iż Francja stawia przeszkody przejściu do pokojowego modus vivendi i nawet w traktowaniu sprawy odškodowań kieruje się nie tyle finansowymi ile politycznymi i militarnymi względami. Prasa francuska nie bez racji podnosi, że jeżeli Anglja tak dba o dobrobyt Europy, to powinna była to okazać w sprawie długów międzykoalicyjnych. Tymczasem nota Bolfoura usunęła tę sprawę z konferencji londyńskiej.

W odpowiedzi na to organ Lloyd George'a zaatakował politykę francuską wprost od frontu. Zarzuca jej kosztowne zbrojenia np. budowę łodzi podwodnych, oczywiście zwróconych przeciw Anglii, dalej wydatki okupacyjne i inne rzeczy. W konkluzji organ premiera mówi, iż dopóki się uprawia powyższe metody, Anglja nie widzi racji skreślenia swego długu, który Francja mogłaby zapłacić, gdyby prowadziła mniej

Powrócił 805-3

Dentysta S. Bette

kosztowną politykę. Z kolei „Temps“ wziął z tego asumpt do gorzkiej uwagi, że Anglja posługuje się swym atutem finansowym, jako środowiskiem wywierania nacisku na politykę francuską.

Rosnące trudności i zawikłania finansowe tudzież coraz wyraźniejszy rozdźwięk angielsko-francuski oznaczają powrót tej zmory, która oddawna stoi nad Europą i którą próbowano odpędzić egzorcyzmem konferencji genueńskiej. Niektóre państwa już są dotknięte ruiną, inne są w przededniu katastrofy, a jeszcze inne są nią poważnie zagrożone. Atoli wspólna niedola, zamiast osłabiać, jeszcze zaostrza antagonizmy narodowościowe, wysuwając perspektywę skorzystania z klęski upadającego sąsiada.

Sprawdza się także groźba Lloyd George'a, wypowiedziana w Genui, iż o ile Francja nadal prowadzić będzie dotychczasową politykę, pomiędzy nią, a Anglią dojdzie do rozluźnienia, a nawet do zerwania. Wszystko to zarysowuje się dzisiaj nader wyraźnie.

T. Grużewski.

Jesienna sesja sejmowa.

WARSZAWA, 30-go sierpnia (Telef. od nasz. koresp.). — O godzinie 6 wieczorem prezydent rady ministrów p. Nowak przybył do sejmu i odbył z marszałkiem Trampczyńskim dłuższą konferencję w sprawie programu prac jesiennych sesji sejmowej.

Premier Nowak, wbrew temu co pisze prasa endecka, oświadczył marszałkowi, że rząd stoi na stanowisku „jaknajwcześniejszego zwolania sejmu i jaknajprędszego zakończenia jego prac. Jednakże rząd musi liczyć się z tem, że rządowe projekty ustaw, dla których ma się odbyć sesja jesienna, mogą nie być jeszcze na 14 września gotowe.

Wczorajsza konferencja nie zakończyła się ustaleniem terminu jesiennych sesji, nastąpi to dopiero dziś po południu na nowej konferencji premiera Nowaka z marszałkiem Trampczyńskim, która odbędzie się już po posiedzeniu rady ministrów.

„Niebezpieczny“ blok.

Utworzył się w Polsce blok mniejszości narodowych. Blok ten, jak dotychczas, występuje samodzielnie na wyborach i, wbrew wszystkim wieściom prasy narodowo-demokratycznej, nie jest w żadnym porozumieniu, z żadną organizacją polityczną polską.

Nawet socjaliści polscy nie odważyli się na porozumienie z socjalistami żydowskiemi, którzy do bloku nie należą, a cóż dopiero mówić o różnych naszych demokratach, którzy trzęsą się ze strachu żeby ich narodo — demokracja nie oskarżyła o sprzyjanie żydom. Jedyny szczęśliwy wyjątek pod tym względem stanowi stronnictwo demokratyczne w Krakowie, które najzupełniej wyraźnie postanowiło, że wejście w porozumienie z organizacją wyborczą żydowską w Galicji zachodniej.

Nazywamy to szczęśliwym wyjątkiem dlatego, że te wszystkie organizacje wyborcze centrowe — lewicowe (postępowe), które będą starannie unikały mniejszości narodowych, aby wobec endecji być bez grzechu nic na tej taktyce nie zyskają. Głosy żydów, którzy chcieliby głosować na działaczów polskich, dających gwarancję humanitaryzmu, wszystkie te asemickie grupy straca, ale czystości w oczach endecji nie nabiorą i każde ich zwycięstwo i tak będzie ogłoszone za wynik wspólnej intrygi żydowsko-niemiecko-bolszewickiej.

Blok mniejszości narodowych w tym stanie, w jakim on istnieje bez żadnego porozumienia z jakimiśkolwiek ugrupowaniami politycznymi polskimi, według wszelkiego prawdopodobieństwa utrzymać się nie da. Narazie służy on jako straszak endecki do pokazywania ludowi, z jaką „mafją“ razem pójdzie lewica. Po odegraniu tej roli, jak słyszeliśmy z dobrego źródła, blok ma równie uroczyście, jak się zawiązał, rozpaść się. Przylem jego grupa ukraińsko-białoruska wejdzie wówczas w ściślejszy kontakt z grupami polskimi, które z takim małym blokiem mniejszości, odzydzonym i odniedzonym gotowe są zawrzeć kompromis wyborczy. Nie duża to będzie próba współżycia państwowo-politycznego pomiędzy ugrupowaniami polskimi, a mniejszościami, ale niechaj chociaż próba będzie faktem. Musimy się przecież uczyć żyć razem ze

współobywatelami innych wyznań i narodowości; na tem polega w dużym stopniu nasz egzamin rządzenia państwem.

Przykład Rosji, w której stały zawsze naprzeciw siebie dwa wrogie obozy — narodowości panujące i „innoplemieńców“ winienby być odstrasżającym, ale nas, wprost przeciwnie, ciągnie do tego tak, jakby to był ideał państwa.

Pod hypnozą tego najfatalniejszego gatunku państwowości wpadają nawet te ugrupowania i kierunki, które powinny iść na ciele ruchu tolerancyjnego i humanitarnego.

Odważna i szczerą akcją wyborczą pod temi hasłami mogłaby mieć ogromne znaczenie wychowawcze dla społeczeństwa, uciskanie jej, wykręcanie się sianem, dodaje tylko siły i zuchwałstwa szowinizmowi i nacjonalizmowi.

Nasi postępowcy zazwyczaj rozumują tak: idee nasze są potrzebne dla państwowości polskiej, pocóż mamy skazywać się na klęskę przez jaskrawe i wyraźne stawianie kwestji narodowościowych, lepiej o tem nie mówić wtedy zdobędziemy odpowiednią ilość mandatów, czy odpowiedzialnych urzędów i będziemy nasze zasady tolerancji i równouprawnienia od razu przeprowadzać w życie.

Po tem następuje drugi akt tej tragicomedji: liberał i postępowiec zyskuje mandat, czy też urząd, na którym musi sprawę narodowościową konkretnie rozstrzygać i wówczas rozumuje tak: po co mam narażać i kompromitować się przez bezwzględnie sprawiedliwość w sprawach narodowościowych, trzeba to odłożyć na później.

W ten sposób dochodzimy do paradoksalnej sytuacji, że nie jeden z działaczy mniejszości powiada: wołę mieć do czynienia z wojewodą-prawicowcem, bo ten nie boi się zarzutów o żydo-ukraińsko-niemco-etc-filstwo i w pewnych konkretnych wypadkach można się z nim porozumieć.

Oto sytuacja, która powinna była zmienić się z okazji wyborów. Powinno było stać się wiadomem, że nasza lewica i nasze żywioły państwowe mają odwagę stać mur przy hasłach tolerancji, bo na nich tylko budować można przyszłość Polski.

St. Gr.

Francuska misja handlowa w Polsce.

Wywiad z prezesem misji.

WARSZAWA, 30 sierpnia (AW). Przybyła tu francuska misja handlowa, wysłana z ramienia rządu francuskiego. W wywiadzie, udzielonym współpracownikowi „Agencji Wschodniej“, prezes delegacji francuskiej p. Tierman, oświadczył co następuje: Przyjechaliśmy tutaj, celem nawiązania kontaktu, który w najbliższej przyszłości wyda realne rezultaty. Chcemy nawiązać bezpośredni kontakt z reprezentantami waszego przemysłu i handlu. Wskażcie nam wasz plan działania, niech wasi reprezentanci rozmawiają szczerze z naszymi przedstawicielami, nie jako ludzie znajomi, lecz jako dwaj „businessmen“.

Że trudności napotyka się jeszcze w nawiązaniu stałego kontaktu handlowego między naszymi krajami, trudności rozmaitego rodzaju. A więc np. główne z nich: kwestja transportu, kwestja kredytu i opłat celnych. Wszystkie te sprawy, mam wrażenie, dadzą się, przy dobrych chęciach z obu stron, w szybkim tempie pomyśle-

nie załatwić. Eksportujecie więc, będziecie mieli większy kredyt. Dajcie nam listę towarów, które chcecie eksportować i które chcecie importować. Co do mnie, to jestem tylko reprezentantem rządu francuskiego i jemu też zdam sprawozdanie z moich podróży. Widzę z przyjemnością, że wszystkie polskie czynniki rządowe robią wszelkie ułatwienia, aby nasz przyjazd dał pozytywne i realne wyniki. Jestem im za to bardzo wdzięczny.

Zapytany o tranzyt przez Polskę odpowiedział p. Tierman, że, gdy otrzyma konkretny projekt, rozpatrzy go szczegółowo. W dalszym ciągu oświadczył p. Tierman: Jest to w każdym razie bardzo ważną kwestją dla obu stron. Sam jestem „businessmanem“, ale jestem ekonomistą. Będąc wysłannikiem rządu, reprezentuję całą Francję, pragnąc jak najprędzej zacieśnić stosunki handlowe z Polską.

Wyjazd Naczelnika państwa do Bukaresztu.

WARSZAWA, 30 sierpnia (Tel. od nasz. koresp.). Wczoraj został ustalony wyjazd Naczelnika państwa do Bukaresztu na 12 września. Ustalono także listę osób, które będą towarzyszyć Naczelnikowi w podróży, a mianowicie: minister spraw zagr. p. Narutowicz, dyrektor protokołu hr. Przeździecki, przydzielony do osoby Naczelnika państwa z min. spr. zagr. hr. J. Tarnowski, naczelnik wydziału min. spr. zagr. p. Aleksander Ładoń, szef biura prasy i propagandy min. spr. zagr. p. Targowski, sekretarz osobisty min. Narutowicza p. Adam Tarnowski i urzędniczka min. spraw zagr. pani Anselme.

Swiata wojskowa: gen. Frankowski, kap. sztabu gen. Włodzimierz Ludwig, por. sztabu gen. Horodecki, por. szt. gen. Łycki, pułk. lekarz Petrykowski i z min. kolei żel. ref. Eborowicz.

Protest Polski przeciwko orzeczeniu Hackinga.

WARSZAWA, 30 sierpnia (AW). Do Genewy przybył wysoki komisarz ligi narodów w Gdańsku, generał Hacking. Delegat polski złożył protest przeciw orzeczeniu wysokiego komisarza w Gdańsku z 22, 23 i 24 sierpnia r. b.

Studenti francuscy w Poznaniu.

POZNAN, 30 sierpnia (Pat.).— Przybyła tu wycieczka studentów francuskich. Są to słuchacze Akademii rolniczej w Paryżu, którzy przybyli dla zapoznania się ze stanem gospodarstwa rolnego zwłaszcza hodowli bydła.

Wycieczka zwiedziła majątek Pamiątkowo oraz Żydowo, następnie uda się na Pomorze.

Układ polsko-jugosłowiański.

WARSZAWA, 30 sierpnia (AW). Zapowiadane parokrotnie pertraktacje polsko-jugosłowiańskie w sprawie podpisania układu węglowego, uległy ponownej zwloce, z powodu nieprzybycia do Warszawy delegata Jugosławji p. Jankowicza. Delegacja jugosłowiańska przybędzie w tych dniach do Polski, lecz układy rozpoczną się dopiero po zwiedzeniu przez delegację targów wschodnich, t. j. po 15 września.

Sprawa rozwoju polskiego wybrzeża morskiego.

Konferencja u wojewody pomorskiego.

WARSZAWA, 30 sierpnia (Pat.). W Wejherowie w morskim urzędzie rybackim odbyła się konferencja zwołana przez wojewodę pomorskiego z udziałem przedstawicieli rozmaitych instytucji i urzędów, zainteresowanych rozwojem naszego wybrzeża morskiego. Na konferencji był omawiany projekt zorganizowania kursów dla rybaków morskich przy szkole morskiej w Tczewie, opracowany przez dawny departament rolnictwa ministerstwa b. dzielnicy pruskiej w Poznaniu. W celu zrealizowania tego projektu zostało związane towarzystwo przyjaciół rybaków morskich, które wyłoni z siebie komisję organizacyjną kursów i po uzyskaniu potrzebnych funduszy uruchomi kursa jeszcze w tym roku. Prezesem towarzystwa wybrany został ks. Witkowski, zaś wice-prezesem dr. Łybecki. Kursy potrwać trzy miesiące i dostarczą rybakom praktycznych wiadomości z zakresu nawigacji i motornictwa. Uczestnicy kursów przejdą jeszcze dodatkowy kurs, który pozwoli na uzyskanie stopni kapiitanów ruchu przybrzeżnego. Ministerstwo przemysłu i handlu udzieliło wybitnego poparcia w opracowaniu projektu i znacznego ułatwienia przy wykorzystaniu szkoły w Tczewie dla celów kursów rybackich. Wobec rozwijającej się propagandy niemieckiej na kursach będzie wykładana historia Polski oraz będą udzielane lekcje języka polskiego.

Przed decyzją Kom. reparacyjnej.

Ostateczna decyzja dzisiaj.

PARYŻ, 30 sierpnia. (AW). — We środę odbędzie się posiedzenie komisji reparacyjnej przy udziale delegatów niemieckich, którzy przedłożą projekt rządu niemieckiego. Na tem posiedzeniu zapadnie ostateczna decyzja.

„Intransigent“ pisze, że istnieje dziewięć dziesiątych prawdopodobieństwa, że Niemcy otrzymają moratorium, które potrwa zapewne do czasu nowego uregulowania kwestji reparacyjnej.

Uzgodnienie zapatrywań.

PARYŻ, 30-go sierpnia (AW). Członkowie komisji reparacyjnej uzgodnili swoje zapatrywania w sprawie uregulowania problemu reparacyjnego. W powyższej kwestji

PARYŻ, 30 sierpnia. (Pat.). — Według doniesień Havasa panuje przekonanie, iż członkowie komisji reparacyjnej spodziewają się znaleźć jednogłośnie rozstrzygnięcie. Są oni zgodni co do tego, iż naprężenie stosunków wśród narodów sprzymierzonych w obecnej chwili byłoby tem szkodliwsze, iż w ciągu bieżącego miesiąca mają się odbyć szczególnie ważne narady w sprawie gospodarczo-politycznej sytuacji w Europie.

ostateczne narady odbędą się jeszcze w jesieni r. b. Obecnie ustalono znaczne zmniejszenie zobowiązań niemieckich, objętych serją C

Obrady gabinetu angielskiego.

LONDYŃ, 30 sierpnia. (Pat.). — Sprawozdawca „Daily Telegraph“ donosi, że na wczorajszym posiedzeniu gabinetu angielskiego rozważano kwestję odszkodowań.

Przedmiotem konferencji było sprawozdanie Bradburego z obrad w Berlinie. Sprawozdanie Bradburego wywarło wielkie wrażenie. Wskazał on na nieobliczalne skutki, które jego zdaniem, bezwarunkowo nastąpią, jeżeli zarządzenia karne przeciwko Niemcom znajdą zastosowanie.

PARYŻ, 30 sierpnia. (Pat.). — „Matin“ zauważa, że widoki jedno-myślnej decyzji komisji reparacyjnej są bardzo małe. Bradbury w rozmowie z przedstawicielem tego pisma oświadczył, że nie będzie głosował ani za odrzuceniem moratorium ani za moratorium z gwarancjami proponowanymi przez Poincaré'go. Jego zdaniem, Niemcom należałoby dać co najmniej 18 miesięcy pauzy w uiszczaniu wypłat.

Nowe propozycje niemieckie.

PARYŻ, 30-go sierpnia (Pat.). „Nev York Herald“ donosi, że nowe propozycje rządu niemieckiego zostały włączone dziś w nocy komisji reparacyjnej w formie memorandum.

Termin zastosowania sankcji.

PARYŻ, 30 sierpnia. (AW). — Tutejsze koła dyplomatyczne są zdania, że spodziewanego we środę, rozstrzygnięcia komisji reparacyjnej w sprawie moratorium nie można uważać za dostateczną rozwiązanie sprawy. Panuje przekonanie, że Francja nie zastosuje sankcji przed końcem roku bieżącego nawet, gdyby komisja nie przyznała Niemcom moratorium.

Rząd a przemysł niemiecki.

BERLIN, 30 sierpnia. (AW). — Rokowania rządu niemieckiego z przedstawicielami wielkiego przemysłu oraz delegacją robotników w sprawie przeprowadzenia rzeczowych świadczeń w węglu i drzewie, które stanowią przedmiot propozycji niemieckiej, ma przebieg pomyślny. Wielcy przemysłowcy jak i delegacja robotnicza zgodzili się na popieranie rządu niemieckiego w wykonaniu jego zobowiązań.

O udział Ameryki

WASZYNGTON, 30-go sierpnia (AW). Wpływowe koła finansjery starają się „wyrzucić nacisk na rząd amerykański, aby ten wystąpił czynnie w sprawie rozwiązania problemu reparacyjnego.

Niemcy bronią się przed endozjemcami.

BERLIN, 30 sierpnia. (Pat.). Wzrastające wykupywanie towarów przez obcokrajowców, a zwłaszcza przez Czechosłowaków na pograniczu śląskim oraz w Wrocławiu, zmusiło władze, jak donosi „Berliner Tageblatt“ do wydania szczególnych zarządzeń. Starostwo powiatu kładzkiego żąda ustanowienia podstaw prawnych, które umożliwiłyby surowe postępowanie przeciw wykupywaniu niemieckich składów towarowych. Nadprokuratorja zawiadomiła, że przeciw każdemu kupcowi, sprzedającemu obcokrajowcowi artykuły pierwszej potrzeby, będzie wdrożone postępowanie karne. Również naczelny prezes regencji prowincji śląskiej

wydał rozporządzenie policyjne przeciw wykupywaniu towarów przez cudzoziemców.

Przeciwko militarystom pruskim.

PARYŻ, 30 sierpnia. (A. W.). Wedle otrzymanych wiadomości odbyło się wczoraj w Einruhr (Nadrenia) zebranie rolników dla wysłuchania raportu członków reńskiej ludowej partji republikańskiej. W końcu zebrania rolnicy przyjęli rezolucję popierającą całkowicie program republikanów reńskich i zwrócili się z wezwaniem do wszystkich narodów cywilizowanych z prośbą o pomoc przeciw militarystom pruskim, oraz w celu utworzenia niezależnej republiki nadreńskiej.

Ruch podwyżkowy w Niemczech.

BERLIN, 30 sierpnia (AW). — Naczelna organizacja zrzeszeń robotniczych i urzędniczych obradowała wczoraj nad sprawą podjęcia nowej akcji drożynianej. Dalszy spadek marki niemieckiej spowodował nowe żądania podwyżek, a tymczasem przyznane ostatnio zwiększyły budżet rzeszy o 100 miliardów marek. Rokowania o nową podwyżkę rozpoczęła się w końcu tygodnia. W związku z tem min. poczt i telegrafów podnosi taryfę pocztową-telegraficzną o 400 procent.

Wydatki na wojsko we Francji i w Anglii.

PARYŻ, 30 sierpnia (AW). — „Le Temps“ w artykule wstępnym porównuje wydatki na wojsko w budżecie francuskim i angielskim. Z porównania tego okazuje się, że wydatki wojskowe angielskie są wyższe od francusk. o 2,191,575,000 franków.

Sytuacja na Bliskim wschodzie.

LONDYŃ, 30 sierpnia. „Daily Mail“ pisze, iż właśnie w chwili, gdy rozpoczęto prace przygotowawcze do odbycia w Wenecji konferencji w sprawie bliskiego wschodu ze strony nacjonalistów tureckich podjęto ofensywę przeciwko grekom w Malej Azji. Silne oddziały tureckie zaatakowały greków w okolicy Achion-Karachizan. Grecy rozpoczęli kontratak przeciwko Turkom w okolicy Esh-Szekir. Grecy koncentrują swoje wojska w okolicy Czataldzy.

O losy Austrii.

Projekty rozwiązania problemu

WIEN, 30 sierpnia. (A. W.). Problem austriacki zaczyna wchodzić w stadium likwidacji. Aktualną staje się obecnie kwestja, w jakiej formie ma ona nastąpić. Jak się dowiaduje „Neues Wiener Tageblatt”, liga narodów otrzymała już cały szereg projektów rozwiązania tego problemu.

Najważniejszymi z nich są: Projekt, wypracowany przez rząd austriacki, plan komisji finansowej ligi narodów oraz projekty rządów włoskiego i czeskiego.

Projekt austriacki żąda od 10 do 15 milionów funtów szterlingów pożyczki, ofiarując w zastaw

dochody z kolei państwowych, poczt, telegrafów i telefonów oraz z monopolu tytoniowego.

Projekt Benesa, wypracowany ze zgodą innych członków małej ententy, nie jest jeszcze dokładnie znany. Jest jednak pewne, że mała ententa stoi na gruncie traktatów pokojowych i opiera się stanowczo jakimkolwiek protektoratowi nad Austrią.

Podstawą projektu włoskiego jest zamiar podwyższenia kredytu aż do 100 milionów lirów pod warunkiem jednak uzyskania większości akcji narodowego banku emisyjnego.

Narady włosko-austriackie.

RYM, 30 sierpnia. (A. W.). Obecnie odbywają się tu rokowania pomiędzy włoskim ministrem skarbu Paratore i austriackim delegatem dr. Schillerem. Według „Neues Wiener Journal” oświadczył Paratore przedstawicielom

prasy, że toczące się rokowania austriacko-włoskie mają na celu ustalenie sposobu wypłat przysługujących Austrii kredytów oraz rozważenie możliwości unii monetarnej z Włochami.

Sprawa Austrii w lidze narodów.

GENEWA, 30-go sierpnia (Pat). Według komunikatu sekretariatu ligi narodów sprawa Austrii będzie na porządku dziennym 20 sesji rady ligi narodów, rozpoczynającej swe obrady we czwartek. Rząd austriacki wystosował do sekretariatu ligi telegram, w którym po-

wołując się na odnośną decyzję konferencji londyńskiej, mówi: Wierząc w sprawiedliwość ligi, rząd austriacki jest przekonany, że liga udzieli natychmiast skutecznej pomocy celem uchylenia możliwości upadku Austrii, co wywołałoby fatalne skutki dla Europy.

Stanowisko Włoch.

WIEN, 30-go sierpnia (Pat). „Neues Wiener Abendblatt” donosi za „Daily Mail”, że po wczorajszym posiedzeniu włoskiej rady ministrów, na którym zajmowano się między innymi sprawą koncentracji wojsk jugosłowiańskich nad granicą Austrii, można było stwierdzić, że rząd włoski nie ma zamiaru wystąpienia wojsk do Austrii, dopóki terytorjum Austrii nie będzie naruszone. Gdyby natomiast Jugosłowianie chcieli wkroczyć do Austrii, wówczas rząd włoski zaproponuje

mocarstwu wspólną akcję a w razie ich odmowy zażąda upoważnienia do działania na własną rękę.

RYM, 30 sierpnia. (Pat). Stefani. — Na posiedzeniu rady ministrów minister skarbu wygłosił sprawozdanie z rokowań z delegacją austriacką. Rada przyjęła sprawozdanie do wiadomości i upoważniła ministra skarbu do dalszego badania sytuacji austriackiej przy udziale reprezentantów Austrii.

Zamary Jugosławii.

RYM, 30-go sierpnia. (A. W.). „Idea Nazionale” dowiaduje się, że nadzwyczajna rada ministrów postanowiła się nad ewentualnością odsadzenia przez wojska jugosłowiańskie niektórych miejscowości austriackich. Uchwalono środki, mające zapobiedz obniżeniu prestiżu Włoch w tym wypadku, oraz postanowiono zakomunikować odnośną decyzję rządowi koalicyjnym i małej entencie.

Austrii przez Czechosłowację, jest oczywistym dowodem, że chce ona utrzymać niezawisłość republiki austriackiej. To też „Czas” robi wyrzuty dłużnikom austriackim i włoskim za ich niewłaściwe traktowanie całej sprawy przez co opinja publiczna mogłaby być wprowadzona w błąd, a jednocześnie utrudnia pracę tym, którzy są za nią odpowiedzialni.

Plany Lloyd George'a.

PARYŻ, 30 sierpnia. (AW). — Wedle „Petit Parisien” potwierdza się wiadomość, że Lloyd George zamierza udać się do Genewy, aby osobiście przemawiać na posiedzeniu ligi narodów w sprawie rozbrojenia. Wyjazd jego zależy jednak od opinii politycznych sfer angielskich, zwłaszcza zaś Balfoura. Plany angielskiego premiera będą znane dopiero w czasie 2 sesji ligi narodów.

Dziwne żądanie sowietów.

HELSINGFORS, 30 sierpnia. — (Pat). — Poselstwo sowieckie w Helsingforsie zwróciło się do władz fińskich z żądaniem ukarania redakcji gazety „Iltalohti” za umieszczenie artykułu, wyszydzającego plałę Rosji sowieckiej. W związku z tem „Iltalohti” zaznacza, że swoboda prasy fińskiej nie może być zatamowana przez przedstawicielstwo sowieckie i że stosunek Finlandji do Rosji nie może ulegć zmianie chociażby z powodu skandalicznego zachowania się eskadry sowieckiej, rzucającej podczas manewrów granaty na fińskie wybrzeże.

Wzmocnienie armii sowieckiej.

MOSKWA, 30 sierpnia. (Pat). Od pierwszego września do armii sowieckiej przyjmowani są ochotnicy z rocznym terminem służby. Prasa sowiecka prowadzi usilną agitację za stworzeniem silnej eskadry lotniczej na wypadek wojny.

Obrady unii międzyparlamentarnej.

WIEN, 30 sierpnia. (Pat). — Na dzisiejszym posiedzeniu unii międzyparlamentarnej, delegat amerykański Teodor Burton wygłosił referat o pracach konferencji waszyngtońskiej i o potrzebie kontynuowania ich ze względu na gospodarczą odbudowę świata. — Mówca postawił rezolucję, wyrażającą uznanie dla prac konferencji waszyngtońskiej i oświadczającą, że unia międzyparlamentarna popiera dzieło tej konferencji i wierzy w jej historyczną misję wyrażoną do dalszej pracy w kierunku

pokojowego załatwienia sporów międzynarodowych. Delegat Villecas (Chili) postawił wniosek zwołania na rok następny wszechświatowego kongresu w sprawie rozbrojenia. Wniosek ten, oraz wyżej wymienioną rezolucję przyjęto. — Delegat francuski Jasson w swoim odczycie wygłosił rezolucję Unia wyraża życzenie, ażeby w interesie zgody między narodami i duchowej ich współpracy wszystkie kongresy naukowe były dostępne dla uczonych wszystkich krajów. Rezolucję przyjęto jednomyślnie.

Polska na konferencji unii.

WIEN, 30-go sierpnia (Pat). W rozmowie z przedstawicielem Pata oświadczył jeden z członków polskiej delegacji na konferencji unii międzyparlamentarnej, że Polska jest wysoce zainteresowaną debatami, które weszły pod obrady dwudziestej konferencji unii. Pierwsze miejsce zajmują zagadnienia gospodarcze i sprawy walutowe.

Członkowie delegacji polskiej wyjeżdżają w piątek do Budapesztu, skąd po dwóch dniach wrócą do kraju. Przewodniczący delegacji profesor Bronisław Dębiński, udaje się do Budapesztu, potem bezpośrednio do Drezna na obrady polsko-niemieckie, jako prezes polskiej komisji dla spraw archiwów i dzieł sztuki.

Polska radio-telegrafia.

Będziemy mieli nowe stacje w Wilnie, Katowicach oraz samej Warszawie — 30 proc. mniejsza taryfa, 4 razy większy dochód.

O radjotelegrafii polskiej podaje nacelnik wydziału radio-telegraficznego p. Buchowski następujące ciekawe informacje za pośrednictwem A. W.:

Obecnie posiadamy 3 stacje radjotelegraficzne w Grudziądzu, Poznaniu i Krakowie, które przejęto od władz wojskowych i oddano do użytku min. poczt i telegrafów. Są to stacje nadające się jedynie dla wewnątrz-europejskiej komunikacji. Za pośrednictwem tych stacji, otrzymujemy bezpośrednio jak również i nadajemy depesze i komunikaty prasowe do nast. państw: Francji, Anglii, Szwecji, Czechosłowacji, Austrii, Jugosławji, Szwajcarji, Finlandji, Łotwy i Danji. Telegramy do Ameryki wskutek niedostatecznej siły naszych stacji radjotelegraficznych zmuszeni jesteśmy wysyłać drogą pośrednią via Francja lub Anglja.

Uskutecznienie tego projektu pozwoliłoby na wysyłanie drogą radjotelegraficzną depesz wysyłanych do tej pory telegramem zwykłym oraz na dostarczenia komunikatów giełdowych z Berlina, Paryża i Londynu bankom i zainteresowanym urzędem. W celu nawiązania bezpośredniej komunikacji z Ameryką M. P. i T. buduje trans-atlantyczną stację w Warszawie.

Wszystkich wież nowa stacja będzie posiadała 10, 123 metry wysokości każda. Na szczycie jednej z ustawionych już 5 wież montuje się obecnie poprzeczkę długości 45 metrów. Stan robót w chwili obecnej pozwala żywić nadzieję, iż z wiosną roku przyszłego nowa radjo-stacja będzie już czynna. Uruchomienie tej wielkiej radjo-stacji pozwoli M. P. i T. zmniejszyć taryfę o 30 proc., jednocześnie da państwu polskiemu dochód cztery razy większy, niż osiągamy obecnie przy telegrafach drutowych.

Tyle p. Buchowski. Radja — to oczy i uszy a także język dla państwa, które chce być w relacjach ze światem międzynarodowym. Polska z chwilą założenia stacji trans-atlantycznej przestanie być głuchoniemą.

Obrady komisji drożyznianej.

WARSZAWA, 30 sierpnia (AW). Dziś w południe rozpoczęły się w ministerjum skarbu pod przewodnictwem ministra Jastrzębskiego obrady komisji drożyznianej, nad ogólną sytuacją. Premier Nowak wziął udział w obradach komisji.

ków, którzy przybyli. Po odczycaniu aktu oskarżenia prokurator wniósł o zniesienie jawności obrad, do którego sąd nie przychylił się. Następnie przesłuchano oskarżonych. Jako pierwszy był badany Porankiewicz, który wygłosił długie przemówienie, w którym odpowiada na punkty obciążające go w akcie oskarżenia.

Sprawa aprowizacji Śląska.

WARSZAWA, 30-go sierpnia. (Telef. od naszego koresp.). Wczoraj po południu prezydent rady ministrów p. Nowak udał się do Belwederu i odbył z Naczelnikiem państwa dłuższą konferencję, poświęconą przede wszystkim sprawie aprowizacji Górnego Śląska, która nabiera teraz poważnego politycznego znaczenia.

Katastrofa kolejowa na Górnym Śląsku. KATOWICE, 30 sierpnia (Pat) „Goniec Śląski” donosi z Nikułowa: Wczorajszej nocy zderzyły się na tutejszej stacji dwa pociągi towarowe. Zderzenie było tak silne, że parowozy i kilka wagonów zostało zniszczonych. Szkody są znaczne. Ruch pociągów osobowych wskutek zatarasowania toru odbywa się przez przesiadanie.

Proces komunistów w Poznaniu.

POZNAŃ, 30 sierpnia. Dzisiaj rozpoczął się w Poznaniu proces przeciwko 3 przywódcom komunistów: Czesławowi Porankiewiczowi, Henrykowi Kosowskiemu i Oskarowi Szabowi. Proces budzi wielkie zainteresowanie. Przewodniczący sędzia p. Palęński referuje jako sędzia referent p. Oblutowicz, oskarża prokurator Frydlewicz, pozatem obecnych jest 5 ławników. Obronę zastępuje wobec wszystkich mecenas dr. Glatzer. Porankiewicza broni dr. Honigwill w zastępstwie dr. Duracza. Szabego broni mecenas dr. Grybski z Poznania. Wezwano 13 świad-

Procas 39 komunistów w Lwowie. LWOW, 30 sierpnia. (Pat) — Już od dłuższego czasu trwające śledztwo przeciwko 30 kilku komunistom zostało ukończone. Sędzia śledczy wręczył pod sądny akt oskarżenia, który obejmuje 185 stron druku. Na ławie oskarżonych zasiada 39 osób. Ponieważ oskarżenia nie wnieśli sprzeciwu, akt ten stał się prawomocnym. Ze względu na wielki materiał dowodowy, który obrona będzie musiała przesłudować, rozprawa odbędzie się przed sądem przysięgłych dopiero w listopadzie.

Echa załose w Hawrze.

PARYŻ, 30 sierpnia. (A. W.). Skrajni syndykalisci ogłosili na środę 24-godzinny strejk generalny w całej Francji, w celu poparcia strejkujących w Hawrze. Generalna konfederacja pracy wzywa swoich członków do powstrzymania się od strejku, zalecając ofiarowanie jednolitego zarobku na korzyść robotników w Hawrze. Strejk zapewne nie będzie miał powodzenia. W Paryżu zdecydowali się strejkować jedynie szoferzy, robotnicy budowlani i metalowcy.

Rosły propagandy bolszewickiej.

SZTOKHOLM, 30-go sierpnia. (A. W.). — „Svenska Dagbladet” dowiaduje się z pewnego źródła, że rząd sowiecki wysłał z Rosji 40 milionów rubli w złocie, przeznaczonych na cele propagandy zagranicznej.

Zinowiew jest oskarżony przez władze moskiewskie o bezużyteczną stratę 30 milionów rubli w złocie, wydanych w Indjach, gdzie propaganda, która mu była powierzona, nie dała żadnego rezultatu. W latach od 1918 do 1920 bolszewicy wydali 2 miljardy 250 milionów rubli w złocie na cele propagandy. 70 procent tej sumy było zużyte w krajach zachodnich przez Radka, który obecnie popadł w nielaskę i musiał się podać do dymisji.

Sytuacja w Irlandji.

DUBLIN, 30 sierpnia. (Pat). — 700 żołnierzy armji nieregularnej, internowanych w więzieniu w miejscowości Maryborough, podpaliło wczoraj wieczorem materace, na których spali. Ogień ogarnął budynek, który niebawem stanął cały w płomieniach. Straż musiała strzelać do więźniów dla utrzymania porządku. Wczesnym rankiem wojska narodowe opanowały więzienie i przywróciły ład.

Zbyszko Cyganiewicz w niewoli u meksykańskich bandytów.

Jak donoszą telegramy z Tampica, Władysław Zbyszko Cyganiewicz, były szambian „światowy ciężkiej wagi”, pochwycony został przez bandytów w Meksyku, którzy uwieźlili go w swych kryjówkach i żądają zań okupu w sumie 5 tys. dolarów w złocie.

Sprzedaż „Memeler Zeitung”.

KLĄJPEDA, 30 sierpnia (AW). Gazeta „Memeler Zeitung” przeszła na własność konsorcjum litewskiego. Wywołuje to burzę w miejscowej prasie niemieckiej.

Smierć głodowa członka Dumy państwowej.

„Rui” komunikuje, iż w Ute zmarł smiercią głodową b. cz. Dumy państwowej Prochorow, zwolniony z urzędu jednej kancelarji sowieckiej z powodu redukcji liczby urzędników.

Kanadyjskie Lens.

Zburzone doszczętnie przez niemców podczas wielkiej wojny miasto Lens, we Francji północnej, powstaje z gruzów wraz z okolicznymi kopalniami węgla, również zniszczonemi lub pozalawanemi przez niemców. W obronie tego miasta przed inwazją niemiecką długo i uporczywie walczyły pulki wojska kanadyjskiego. Dla uczczenia więc pamięci tych walk bohaterkich, komitet kolonizacji Kanady, utworzony z byłych żołnierzy kanadyjskich, którzy walczyli we Francji, nadał nazwę Lens miastu, które zakłada w prowincji Saskaczewan, na zachód od jeziora Winnipeg. Nowe Lens, położone nad rzeką Frerjowa, a połączona z resztą Kanady za pośrednictwem północnego rozgwieźdzenia kolei Canadian National Railway, będzie ośrodkiem wielkiego terytorjum leśnego Porcupine Reserve Forest, oddanego przez rząd kanadyjski byłym żołnierzom do skolonizowania. Na planie nowego miasta, przyległym już przez władze Saskaczewanu, nazwy wielu ulic przypominają miejscowości francuskie, pod któremi oddziały wojska kanadyjskiego odznaczyły się szczególnie, a więc: Arras, Vimy, Givenchy, Lille. Jedną też z ulic nosi nazwę Verdun. Kanadyjskie Lens obejmie 45 hektarów gruntu. Główne jego ulice posiadają 20 metrów szerokości.

Spotkanie Schanzer z Nincziczem.

RYM, 30 sierpnia. (Pat) WBK Jedna z tutejszych agencji prasowych donosi, że wkrótce ma się odbyć spotkanie ministra Schanzer z jugosłowiańskim ministrem Nincziczem.

Tendencje pogłoski.

PRAGA, 30 sierpnia. (Pat). „Czas” stwierdza, że pochodząca ze źródeł austriackich pogłoska o imperialistycznych tendencjach małej ententy, zwłaszcza zaś Czechosłowacji, zmierzających do rozbrojenia Austrii oraz pogłoski o projektowanej unii celnej pomiędzy Austrią a Włochami, znalazły niestety oddźwięk w prasie zagranicznej szczególnie zaś w angielskiej, mimo że pożyczka, udzielona

Kronika przedwyborcza

Przygotowania w Łodzi.

Na przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej z okręgu XIII (Łódź - miasto) mianowany został sędzia sądu okręgowego Bronisław Witkowski, a na zastępcę sędzia sądu okręgowego, Stefan Swiderski. Na przewodniczącego komisji okręgowej XIV (Łódź-powiat, Łask i Sieradz) został mianowany wiceprezes sądu okręgowego, Tadeusz Kamiński, a na zastępcę sędzia sądu okręgowego Stefan Jarzębski.

Prace przy układaniu list wyborczych wymagają wyteżonej pracy, wobec czego do referatu wyborczego zaangażowano większą ilość młodzieży, tak, że obecnie w referacie pracuje około 360 osób. Godziny pracy ustalono od 8-jej rano do 1-jej popołudniu i od 3 do 8-jej wieczór. Za godziny nadetatowe pracownicy otrzymają specjalne wynagrodzenie. (bip).

Szkoly na lokale wyborcze.

Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego nadało rozporządzenie do kuratorium szkolnego, aby udzielano pomieszczeń szkolnych na lokale wyborcze. Gdyby władze szkolne lokalu dać nie mogły, muszą wystarać się o jakiś inny lokal na ten cel. (bip).

Państwowe listy kandydatów.

Dotychczas nie wpłynęły jeszcze państwowe listy kandydatów na ręce generalnego komisarza wyborczego. Jednakże spodziewać się można, że listy te w dniach najbliższych będą przedstawione i że posiedzenie państwowej komisji wyborczej, nastąpi około połowy września.

Narady P. S. L. we Lwowie.

Dn. 28 bm. odbywały się narady okręgowego zarządu P. S. L., w których brali udział posłowie Witos i Dąbski. Załatwiono sprawy organizacyjne i sprawy, należące do zakresu działania zarządu okręgowego, w kwestji wyborów do sejmu. Kandydatury stronnictwa zostaną uchwalone przez okręgowy komitet wyborczy, po poprzednim oświadczeniu się poszczególnych powiatów. Ustalono terminy zjazdów powiatowych, oraz terminy posiedzeń komitetów wyborczych.

Kandydaci N. P. R.

Na mocy uchwały wojewódzkiej konferencji N. P. R., odbytej w dn. 22 b. m., kandydatura tej partji do przyszłego sejmu i senatu przedstawiają się jak następuje do sejmu z m. Łodzi: 1) poseł Ludwik Waszkiewicz, 2) poseł Walenty Michalak, 2) Andrzej Kazimierzak.

Z okręgu łódzkiego: 1) poseł dr. B. Fichna, 2) Mieczysław Tomczak.

Do senatu kandydować będą 1) inż. Wojewódzki, b. wice-prezydent m. Łodzi, 2) poseł W. Michalak.

Możliwe są jednakże pewne zmiany w tych kandydaturach, między innymi kandydatura posła M. Tomczaka znaleźć się może na liście m. Piotrków.

Wiadomości bieżące.

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego Instytutu meteorologicznego.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:
Prognoza: Dość pogodnie, ciepło wiatry południowo-wschodnie.

Wyż barometryczny utrzymywał się w dalszym ciągu nad Polską i Europą południowo-wschodnią, natomiast depresja leżała nad Anglią. Wskutek takiego rozkładu ciśnienia, w Polsce przeważały wiatry południowo-wschodnie, które spowodowały znaczny wzrost temperatury. W godzinach południowych termometr wskazywał w Poznaniu 27 stopni, w Warszawie 27, we Lwowie 26 stopni, a w Płocku 25 stopni. Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie 27,9, najniższa 12 stopni.

Strejk roznosicieli gazet.

W dniu wczorajszym, bez wszelkiego uprzedzenia, zastępkowali roznosiciele gazet, wobec czego większa część prenumeratorów nie otrzymała już wczoraj „Kurjera Wieczornego” dziś zaś, najpewniej, nie otrzyma „Głosu Polskiego”. Po skompletowaniu nowego zespołu roznosicieli, co da się w ciągu najbliższych dni skuteczniej, wydawnictwo rozpocznie znów regularną dostawę gazet prenumeratom do domów. Dopóki zaś to nie nastąpi, prenumeratorzy proszeni są o łaskawe odbieranie sobie gazet osobiście w administracji pisma (Piotrkowska nr. 106).

Magistrat m. Łodzi nie otrzyma pieniędzy.

W swoim czasie pisaliśmy, iż sprawa 300 milionów mk., które magistrat miał otrzymać na zwalczenie drożyzny, nie jest rozstrzygnięta. Obecnie dowiadujemy się, iż minister skarbu, p. Jastrzebski, prawdopodobnie opracuje zupełnie inny program walki z drożyzną. W związku z projektowanym podjęciem walki z drożyzną magistrat łódzki miał otrzymać zapomogę na urządzenie sprzedaży mięsa. Wobec tego jednak, że miasto nasze nie posiada odpowiednich jatek, urządzeń i personelu, zapomogi tej nie otrzyma. (bip).

5 klasa V loterii państwowej.

Losy do 5-jej klasy V loterii państwowej zostały przed kilkoma dniami wydane i są do nabycia we wszystkich kolekturach.

Ostatni termin odnawiania losów 4-jej klasy na 5-tą klasę upływa dnia 1 września.

W sprawie taryfy tramwajowej.

Jak wiadomo pracownicy tramwajowi wystąpili do dyrekcji z żądaniem podwyżki. — Magistrat, stojąc na stanowisku, iż taryfa tramwajowa we wszystkich miastach Rzeczypospolitej jest obecnie niższa od taryfy łódzkiej, zajął w tej sprawie stanowisko odmowne. Dyrekcja tramwajów może natomiast we własnym zakresie pertraktować z pracownikami, uwzględniając ich żądania z funduszy akcyjnych przedsiębiorstwa. (bip)

Do wojewody, dr. Garapicha, zgłosiła się delegacja tramwajarzy i oświadczyła, że o ile żądania pracowników tramwajowych podwyższenie płac o 50 proc. nie zostaną uwzględnione, przystąpią oni do bezrobocia. (bip)

Strejk w gazowni.

Wczoraj wieczorem wybuchł w gazowni miejskiej strejk włoski na tle żądań ekonomicznych pracowników. Boczne ulice miasta tonęły w ciemnościach, co prawdopodobnie będzie miało oddźwięk w kronikach policyjnych. (bip)

Wrogowie oświaty.

W tygodniu ubiegłym, za nieposyłanie dzieci do szkoły, z wyroków komisji powszechnego nauczania, odbyli karę aresztu od 1 do 3 dni następujący obywatele: Jan Gadowski (Pivna 16), Balbina Mucha (Engla 6), Antoni Bartoszewski (Napiórkowskiego 184), Piotr Gadułka (Rzgowska 47), Fajga Frejlich (Lipowa 64), Józef Fabryszczak (Przejazd 84), Ignacy Piątkowski (Napiórkowskiego 158), Walenty Kochanowski (Radomska 3), Chil Dab (Zielona 53), Rudnicki Franciszek (Krucza 6), Owczarek Stanisław (Skiadowa 33), Zygmunt Golc (6 sierpnia 76), Jan Szulński (Szneja 7), Wincenty Skowronek (Rzgowska 66), Wacław Kuźmirek (Jasna 11), Józef Zasada (Radomska 21), Anna Klysowa (Juljanowska 65), Jan Lesniowski (Rajtera 5), Adam Bakalarz (Pivna 24), Agnieszka Zepekka (Krucza 21), Bolesław Nowicki (Grodzieńska 14), Grzegorz Okupcki (Rajtera 11), Agnieszka Szymańska (Zubardz 6), Andrzej Lewandowski (Główna 46), Michałina Dziobowa (Rawska 12), Stanisława Kurzawa (Cegielińska 128) i Józefa Lajzner (Dolna 39). (bip).

Z parlamentu miejskiego.

Wczorajsze posiedzenia.

Na wczoraj zapowiedziano dwa posiedzenia rady miejskiej: jedno nadzwyczajne na godz. 6, oraz zwykłe na godz. 7-mą.

Nadzwyczajne posiedzenie otworzył w obecności quorum (47 członków) wiceprezydent dr. Stupnicki z przeszło dwugodzinnym opóźnieniem. Wiceprezydent oświadczył, iż otwiera posiedzenie w zastępstwie prezydenta, i na sekretarza powołał p. Rundę. Ten ostatni zaznajomił obecnych z formą wyborów członków do komisji wyborczych, które miało się odbyć na nadzwyczajnym posiedzeniu rady.

Następnie Iprzez aklamację wybrano następujące osoby podług zgłoszonej listy:

Do okręgowej komisji wyborczej na miasto Łódź wybrani zostali na członków: 1. Władysław Dolecki (PPS), 2. Michał Pawlak (Ch. D.), 3. Dr. Jakób Eychner (Bund) i 4. Dr. Szweig (Blok mn. narod).

Jako zastępcy: Józef Nocznicki, M. Minberg, Gustaw Gittler i Ludwik Weiss.

Do okręgowej komisji wyborczej na Łódź, powiat, Łask, i Sieradz wybrani zostali jako członkowie Józef Pluskowski (PPS) i Herma Fiedler (Bl. mn. nar.), a na zastępców Walenty Sikierski (Ch. D.) i Sucher Szwarz.

Na nadzwyczajnym posiedzeniu rady miały się odbyć również i wybory 504 obywateli do 168 obwodów, ponieważ kluby nie były do wyborów przygotowane, sprawę tą odłożono do soboty.

Po krótkiej przerwie rozpoczęło się zwykle posiedzenie rady miejskiej pod przewodnictwem radnego Remiszewskiego. Za zgodą obecnych, jako pierwszy punkt porządku dziennego, rozpatrywano wniosek magistratu, wprowadzający obowiązkowe doksztalcenie młodzieży rocznika 1908. Motyw wniosku uzasadniał ławnik wydziału oświaty i kultury, dr. Kopicński.

W myśl zgłoszonego wniosku, jeszcze w roku bieżącym ma być ogłoszone obowiązkowe doksztalcenie młodzieży rocznika 1908. Ponieważ, w myśl tegoż wniosku, ma być uruchomiona potrzebna ilość kompletów kursów uzupełniających zawodowych, w związku z przystąpieniem, poczynając od roku szkolnego 1922/23, do zrealizowania obowiązkowego, stopniowego doksztalcenia młodzieży od lat 14 do 18.

Projekt ten, tak nieodzowny w społeczeństwie naszym, ma być bezwzględnie zrealizowany. Koszta wprowadzenia przymusu doksztalcającego, oraz prowadzenie go w roku bieżącym wyniosą przeszło 10 milionów marek, z czego jedną trzecią część ponosi ministerstwo wyznań i ośw. publ.

Za nieporządek w domu.

Właścicielowi domu nr. 50, przy ul. Napiórkowskiego spisano protokół celem pociągnięcia do odpowiedzialności za nieoświetlenie bramy wieczorem. (bip).

Występy p. Junoszy-Stępowskiego.

W piątek przyjeżdża na gościnne występy p. Kazimierz Junosza-Stępowski, artysta teatrów Polskiego i Małego w Warszawie, z własną trupą, mając jako partnerkę, p. Marję Juno. Wystawione zostaną sztuki, które p. Junosza kreuje z niezrównanym mistrzostwem.

Dnia 1-go września „Jastrząb”, 2-go „Kobieta, która zabiła”, 3-go „Bakaral”.

Pozostałe bilety można jeszcze nabyć w cukierni p. Komara.

Zderzenie pociągów.

Na linii Karolew-Łódź-Kaliska, manewrujący parowóz 4554 wraz z 21 wagonami najechał na pociąg towarowy, przybyły z Piotrkowa. Trzy wagony zostały zupełnie rozbite, zaś trzy inne uszkodzone. Wypadku z ludźmi na szczęście nie

Radny Rapalski oświadczył, iż szczególną opieką należy otoczyć młodzież pracującą, w wieku do lat 14-tu, a to w celu zabezpieczenia jej od wyzysku ze strony pracodawców. Mówca zapytuje co inspektorat uczynił aby wykształcić terminatorów w wieku do lat 14. Zdarza się często, że pracodawca posyła ucznia na kursy zawodowe po ukończonej, męczącej pracy, co jest wyzyskiem młodych sił pracownika. Mówca żąda stosowania kar w stosunku do takich pracodawców.

Następnie zabiera głos r. Lichtenstein, który podkreśla, iż wniosek magistratu winien być przyjęty i stosowany w całej rozciągłości.

Szczególnie tą młodzieżą należy ochronić od demoralizujących wpływów sfer wyższych naszego społeczeństwa. Jedyne w ścisłym kontakcie ze związkami zawodowymi, może wniosek magistratu przynieść coś realnego.

Radny Praszkiec uważa, że należałoby wejść w kontakt z istniejącymi kursami zawodowymi i łącznie przeprowadzać doksztalcenie.

W końcu dyskusji zabiera głos referent dr. Kopicński, który między innymi odpowiadając na wywody radnych Rapalskiego i Lichtensteina stwierdza, że przy organizacji kursów doksztalcających związki zawodowe udziału nie brały i delegaci związków nie przybyli na posiedzenie organizacyjne.

Radny Rapalski przypomina sobie, że zaproszenie na to zebranie otrzymał w kilka godzin po posiedzeniu.

W konkluzji poprawka radnego Praszkiecia upadła i rada uchwaliła w całości wniosek magistratu z poprawką r. Rapalskiego, iż doksztalcenie młodzieży od 14 do 18 roku życia, odbędzie się w porozumieniu z robotniczymi związkami zawodowymi.

Jako następny punkt porządku dziennego, rada miejska udzieliła magistratowi dalszego prowizorium budżetowego.

Przewodniczący oświadcza, że magistrat prosi o rozpatrzenie w trybie nagłym dwóch spraw; a mianowicie sprawę podatku na prowadzenie powszechnego nauczania i szpitalnictwa, oraz podwyższenie opłat w rzeźni miejskiej.

Tymczasem jednak r. Lichtenstein prosi o skonstatowanie, czy jest wymagane quorum, a ponieważ takowe jest zwykle tylko pierwsze dziesięć minut, przewodniczący posiedzenie zamknął i porządek dzienny, obejmujący 14 punktów (między innymi również i sprawę gęsiarni p. Bechera) pozostał niewyczerpany.

Powwyższy system „skracania” posiedzeń naszych suwerenów z ulicy Pomorskiej, jest zawsze z powodzeniem stosowany przez rajców miasta. B. N.

było. Przyczyną zderzenia było nieprawidłowe ustawienie zwrotnicy przez zwrotniczego stacji Karolew i spóźnione zorjentowanie się maszynisty, który nie wporę spostrzegł źle nastawioną zwrotnicę. (bip).

Wypadki.

Zderzenie. Przed domem № 175 przy ulicy Piotrkowskiej, przechodzący tamteży tramwaj najechał na powóz, z którego wypadła na bruk Elja Zajwert, zamieszkała przy ul. Zawadzkiej № 22. Pogotowie udzieliło jej pierwszej pomocy. (bip)

Pożar. Wczoraj wieczór wybuchł pożar w tkalni, mieszczącej się w domu № 66 przy ul. Zachodniej. Tkalnia ta znajduje się w poprzecznej oficynie, zaś w bocznych znajdują się lokale, licznie zamieszkane. Ogień wybuchł na poddaszu i ogarnął część dachu. Na ratunek pospieszyły cztery oddziały straży z komendantem dr. Grohmanem na czele. Przybyli również komisarz rzędu St. Łycki, komendant policji Roszkowski, oraz nadkomisarz Węgr. Strażacy przerabali część dachu, wstrzymując w ten sposób posuwające się płomienie. Dzięki olbrzymiej beczce samochodowej, jaką posiada obecnie nasza straż, ogień zalano i pożar szybko stłumiono. Straty znaczne.

Przyjazd francuskiej misji ekonomicznej.

Dzisiaj przybywa do Warszawy francuska misja ekonomiczna, której zadaniem jest naoczne zbadanie stosunków gospodarczych w Polsce. Po 2-dniowym pobycie w Warszawie, goście francuscy zwiędzą kolejno Łódź, Kraków, Borysław i Lwów, gdzie będą na otwarciu Targów Wschodnich 5 września, oraz Katowice. Wycieczce tej towarzyszyć będą pan Pomereau z poselstwa francuskiego, dr. Wickowski, z ministerstwa przemysłu i handlu, oraz p. Zelistawski z min. spraw zagr.

W związku z przyjazdem misji do Łodzi, który zapowiedziany jest na dzień 1-szy września, odbędzie się dziś w województwie łódzkim konferencja reprezentantów władz, świata przemysłowego i handlowego. Tematem obrad będzie program przyjęcia misji, która zabawi w Łodzi 2 dni. (bip)

Dalsze zmiany taryfy kolejowej.

Przed paru dniami donieśliśmy o mającym wejść w życie z dniem 1 września b. r. nowem — znacznym podwyższeniu stawek taryfowych za przewóz osób na polskich kolejach państwowych. Łącznie z tą podwyżką ulegają zmianie także i inne postanowienia taryfowe, przepisyujące pobranie pewnych opłat dodatkowych w komunikacji osobowej.

M. in. podwyższona została najniższa opłata przewidziana za odbycie niezgłoszonej podróży bez biletu, t. z. dopłatę karną z 600 marek polskich na 1000 marek polskich. Dodatek pobierany od podróżnych z okazji wystawienia biletu na zgłoszoną jazdę w pociągu podwyższony został ze 120 marek na 200 marek, a opłata za zajęcie miejsca w pociągu bez zamiaru jazdy z 300 na 500 marek. Za niuzasadnione zatrzymanie pociągu np. przez pociągnięcie linki bezpieczeństwa płacić się będzie 15 tysięcy marek (dotychczas 10000 marek).

Ceny biletów miesięcznych będą również droższe, a będą wynosiły 3000 marek od każdego choćby rozpoczętych 10 klm. w klasie trzeciej. Odpowiedniej podwyżki doznają też i inne bilety okresowe, t. j. sezonowe i roczne, oraz miesięczne bilety uczniowskie 750 mk. za każde 10 klm.) i tygodniowe bilety robotnicze (600 marek za każde 10 klm.)

Cena biletu peronowego wynosić będzie 100 marek miesięcznego biletu peronowego 3000 mk. Posiadacze biletów okresowych, których czasokres ważności sięga poza 1 września b. r. winni dopłacić różnicę ceny za czas od 1-go września do końca ważności biletu okresowego.

Rynek pieniężny.

Giełda warszawska.

W dalszym ciągu marka niemiecka zwiększa. Kurs zwykłowy do ośmiu, za przekazy do 7 i pół. Jednak następną uwydatniła się reakcja. Obrót bardzo znaczny i dewizy zachodnie niżkowno.

Na polu akcji zapanowała zwykła, zwłaszcza na Starchowickich, którą oddawano o 700 marek niżej aniżeli wczoraj. Na końcu giełdy część tej straty odzyskano.

Spadły również chociaż mniej Lilpop, Rudzki, a silniej Ostrowieckie. Ofiarowano natarczywie akcje Borkowski, które spadły o 150 mk.

Taniej akcje Drzewne, Żegluga i natty. Banki nieco wyżej od 100-200 (Handlowy, Dyskontowy, Zachodni). Papiry procentowe bez zmiany przy małych obrotach.

Gotówka.
Dolary Stan. Zjedn. 8275 — 8325
Marki niem. 7.50.

Czeki i wpłaty.

Belgia 600.
Berlin 7.75—7.20.
Gdańsk 7.65—7.20.
Londyn 57030.
Nowy Jork 8325.
Drobne dolary 8325—8285.
Paryż 850—844
Praga 268.
Szwajcaria 1615.
Wiedeń 12.00
Włochy 570.

Listy zastawne.

Miljonówka 1575—1785.
4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 rubli 225—218.
4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 marek 49.25
5 procen. obl. m. Warszawy 240.

Akcje.

Bank Dyskontowy 4600.
Bank Kred. Warsz. 3600—3700
Bank Zachodni 5500.
Bank Handl. w Warsz. 6150
Bank kup. łódzk. 1175
Drzewo 1850.
Lilpop 5750.
Wediel 13250.
Modrzejewski 7700.
Rudzki 3850—3700.
Cukier 80000.
Ostrowiec 10700.
Starachowice 6675—6325
Pocisk 1025.
Borkowski 1600.
Bracia Jabkowski 5000.
Polska nafta 1975.
Żegluga 1875.

Z czarnej giełdy warszawskiej.

Wczoraj na warszawskiej giełdzie nieurzędowej notowania były następujące:

Dolary 8425.
Mk. niem. 7.70.
Franki franc. 655.
Funt 37800.
Ruble złote 394.000.
Ruble srebrne 2900.
Bilon 1350.

Czarna giełda w Łodzi.

Wczorajsze notowania na nieurzędowej giełdzie w m. Łodzi była tendencja słaba dla walut państw zachodnich. Marki niem. poszukiwane. Obrót były słabe.

Kursy kształtowały się następująco:
Dolary 8250
Funt 37000—36800.
Franki fr. 650—640.
Franki belg. 620—610 605 i 597.
Franki szwajc. 1600.
Marki 7.50—7.75—7.55
Kor. austr. 0.14, 0.12.
Kor. czesk. 290—275
Liry 350.
Leje 60.
Miljonówka 1650—1780.
Wiedeń czeki 0.12—0.11.50.
Berlin czeki 7.50—7.55—7.10

Giełda wstępna w Gdańsku.

GDANSK, 30 sierpnia.
Marka polska 13—13 i pół.
Przekaz na Warszawę 14.
Dolary 1150—1200.
Funt szterlingi 5400.
Tendencja słabsza.

Wczorajsze notowania w Zurychu

ZURYCH, 30 sierpnia. (Pat.) Początkowe kursa dewiz: Warszawa 0.06, Berlin 0.45, Holandia 204.75, Nowy Jork 525.75, Londyn 25.46, Paryż 40.65, Mediolan 25.50, Praga 18.40, Budapeszt 0.50, Zagrzeb 1.42 i pół, Sofja 5.00, Wiedeń 0.00 i jedna osma, Austr. kor. stemp. 0.00 i trzy czwarte.

Podwyżka płac.

Klasowy związek górników w Sosnowcu zażądał 40 proc. podwyżki od 1 września r. b. W sprawie tej odbyło się posiedzenie i ostatecznie przedstawiciele przemysłowców oświadczyli, iż rada zjazdu zgadza się na 30 proc. podwyżkę, zaznaczając jednocześnie, że jest to decyzja ostateczna.

Komunikat.

W Konserwatorium Muzycznym Heleny Kijeńskiej (Traugotta 9) zapisy rozpoczynają się dn. 1 września. Przy zapisywaniu się należy okazać podanie, metrykę urodzenia i zaświadczenie uczęszczania do średniego zakładu naukowego. 997—1

Szkoła koedukacyjna MARJI

WESŁKÓWNY

ul. Piotrkowska Nr. 84
przyjmie chłopców i dziewczynki od lat 7 i gruntownie przysposabia do szkół średnich. Przy szkole Zakład Freblowski z ogrodem.
Zapisy, informacje od 10 do 12 i od 3 do 6. 897—2

Panu Arturowi Ramischowi, z powodu śmierci małżonki Jego, ś. p. Luizy, składa wyrazy szczerego współczucia

L. A. Ogólnik.

Wyścigi konne.

Dzisiaj, w 3-cim dniu jesiennych wyścigów konnych w Warszawie, odbędzie się gonitwy następujące:

Nagroda 30.000 mk. dla 5-let. koni. Dystans 1800 metrów. 1) „Pan z Panów”, 2) „Floramour”, 3) „Azalia”.

Nagroda 25.000 mk. dla 4-let. i starszych koni. Dystans 2100 mtr. 1) „Nadzieja”, 2) „Desmira”, 3) „Diadem”. Nagroda 20.000 mk. dla 3-let. koni. Dystans 2100 mtr. 1) „Przedziej Małańka”, 2) „Zerwikapitur”, 3) „Pani Ojka”, 4) „Azalia”, 5) „Ambitna”, 6) „Radiation”.

Nagroda 15.000 mk. dla 4-letnich i starsz. koni. Dystans 1600 mtr. 1) „Lavinia”, 2) „Benjamin”, 3) „Berncastel”. Nagroda 20.000 mk. dla 2-let. koni. Dystans 1100 mtr. 1) „Lussagnet”, 2) „Orberose”, 3) „Arkan”, 4) „La Reine”.

Nagroda 15.000 mk. dla 2-let. koni. Dystans 1100 mtr. 1) „Orberose”, 2) „Arkan”, 3) „Ranaway Girl”, 4) „Lussagnet”, 5) „La Reine”.

Nagroda 20.000 mk. Wyścig z przeszkodami gentlemani. Dystans 3200 mtr. 1) „Idomos”, 2) „Mistrz”, 3) „Kwiczol”, 4) „Darda”, 5) „Luna”.

Nagroda 16000 mk. Wyścig z płotami gentlemani. Dystans 2400 mtr. 1) „Bubi”, 2) „Mistrz”, 3) „Idomos”, 4) „Toothpick”, 5) „Luna”.

Początek wyścigów o godz. 1 m. 50 po południu.

Nasi faworyci:

1. Azalia.
2. Diadem.
3. Azalia, Radiation.
4. Benjamin.
5. Lussagnet, La Renie.
6. Lussagnet, La Renie.
7. Darda, Luna.
8. Toothpick, Luna.

Siedmioletnie dziecko sprawca wielomilionowej kradzieży.

(Telefonem ze Lwowa).

Wczoraj rano miał miejsce na tutejszym dworcu głównym fakt zuchwałej kradzieży, której głównym sprawcą jest 7-letnie dziecko.

Pociągiem z Brodów przybył znany handlarz walutą nazwiskiem Putter, któremu towarzyszył niejaki Betscher wracający z Równego z siedmioletnim synkiem. Putter wioził ze sobą ruble carskie w złotcie i inną walutę wartości przeszło 60 milionów mkp., obawiał się więc, ażeby policja towaru tego nie skonfiskowała.

Putter zawierzywszy Betschelowi, dał pakunek jego synkowi w nadziei, że policja nie zwróci nań uwagi. Rzeczywiście — małe spokojnie przedostał się przez kordon policyjny niezaczepiony przez nikogo. Putter zaś pozostał jeszcze z powodu odbywanej rewizji. Po jej odbyciu wyszedł przed dworzec, spodziewając się, że Betscher będzie nań oczekiwał, przekonał się jednak, że został wywieziony w pole. Małe wraz z pakunkiem i ze swym godnym ojczulkiem ulotnili się bez śladu.

Zrozpaczony Putter zwrócił się z doniesieniem do policji, która wszczęła za spryciarzem energiczne poszukiwania.

„Cmentarz” samochodów.

Pomysłowy plan oszustów ubezpieczeniowych.

Kradzieże samochodów są w miastach Stanów Zjednoczonych na porządku dziennym, miastem jednak, stojącym pod tym względem na pierwszym miejscu jest — jak stwierdza prasa amerykańska — Chicago.

W ciągu roku kończącego się 31 lipca, skradziono w tym miesiącu 928 samochodów. Z liczby tej znaleziono następnie 210, opuszczonych na drogach w okolicach miasta. Detektywi zaś towarzyszom ubezpieczeń przeciwko kradzieżom odkryli jeszcze około setki pod warstwą nowej farby, nałożonej na

ukradzione samochody przez złodziei.

Bądź co bądź jednak około 60 proc. samochodów ukradzionych pozostało niewykrytych. Była to zbyt duża strata dla towarzyszy ubezpieczeń od kradzieży, towarzysząca im więc zwrócili się o pomoc do słynnej w Stanach Zjednoczonych agencji śledczej Pinkertona.

I oto jeden z detektywów tej agencji, idąc za widocznymi w rozmokłej ziemi śladami kół skradzionego samochodu, dotarł aż do brzegu jeziora Summit, położonego w odległości 8 klm. od Chicago.

Jezioro to, obejmujące około tysiąca metrów kw., a mierzące do 30 metrów głębokości, powstało na miejscu dawnego kamieniołomu wskutek deszczów i przesiekania wody zaskórnej. Ślady samochodu kończyły się nagle na urwistym brzegu, nie uległo więc wątpliwości, że samochód runął do jeziora. Wobec tego zawezwano zawodowego nurka, Franka Blaira, aby zbadał dno jeziora.

Rezultat był wprost nadzwyczajny. Powróciwszy do łodzi, z której spuścił się był na dno jeziora, Blair oświadczył zdumionym przedstawicielom agencji Pinkertona, że dno jeziora jest dosłownie usiane zatopionymi samochodami, leżącymi jedne na drugich.

Z początku przypuszczano, że Blair przesadza, gdy wszakże ustawiono na brzegu jeziora windę parową z żółwiem i rozpoczęto, przy pomocy nurka, pracę nad wyławianiem samochodów, z tego prawdziwego ich cmentarza, to przekonano się, że Blair mówił prawdę, od chwili bowiem rozpoczęcia robót nie upłynęło dnia bez wyłowienia jednego lub kilku samochodów z dna jeziora.

Wiele z nich jest bardzo kosztownych i możliwych jeszcze do naprawienia, a reputacja i zasobność ich właścicieli nie pozwala wątpić, że samochody te były im rzeczywiście skradzione.

Detektywi jednak Pinkertona stwierdzili również, że niektóre z samochodów wyłowionych są bardzo starymi pudłami, pomalowanymi i odświeżonymi przed zatopieniem, co naprowadza na ślad istnienia całej bandy wyszukiwaczy, która kupowała stare, zużyte samochody, odświeżała je i ubezpieczała wysoko od kradzieży, a następnie udawała, że samochody uległy skradzeniu, w rzeczywistości zaś topiła je w jeziorze Summit.

Dentysta 736—1

Aronson

powrócił.
Piotrkowska M 101.

Kupujcie bilety skarbowe BILET SKARBOWY

to rachunek bieżący w kieszeni.

Oczytajcie „Kurjer Wieczorny”

Czas odnowić prenumeratę.

CZYTAJCIE

„Kurjer Wieczorny”

Wzorowa stacja
dla kształcącej się młodzieży i daleki (isz.) Opieka troskliwa, zdrowe i obfite odżywianie, wszelka pomoc w naukach i muzyce. Kilka miejsc wolnych. Adres: **M. Rabinowicz** (naucz.-pedagog.). Warszawa, ul. Zielna № 15, m. 15 (róg Siennej.) 728-3

MASZYNY DO PISANIA
Mercedes, Underwood, Remington i t. p.
Teżony kalka, reperacje. **NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO**
ADOLF GOLDBERG, ul. Andrzeja nr. 1.

BRYLANTY.
perły, złoto, srebro, zegarki i różną biżuterję kupuję: płacę najsumienniej. 828-0
Sklep jubil. **J. Herszkorn**, Cegielniana 37, róg Piotrkowskie

8-kl. Gimnazjum Filologiczne
L. SZAKINA
w Łodzi, Piotrkowska 18.
Kancelarja czynna od g. 9 do 1 i od g. 5 do 7.
Dyrektor przyjmuje od g. 10 do 12. 89-1

Pensjonat A Wiczorkowskiej
w Podłębinie
11853-2
zostaje otwarty na wrzesień.

Właścicielka pracowni sukien
H. Orbachówna
powróciła.
Łódź, Zawadzka 24. 886-2

Poszukuje się ładnego
mieszkania,
składającego się z 4-eh pokoi w centrum miasta. Wiadomość: Cegielniana № 33, sklep W. Spektora. 858-1

Cudowny środek
wynaleziony w 1922 r. przez polkę wychowaną w Ameryce na porost włosów p. n. „Odrostowlos“ „Odrostowlos“ zapobiega wypadaniu, niszczy łupież, tustosc włosów i powoduje piękny bujny porost włosów—zachowując jednolity kolor. „Odrostowlos“ wywołuje odrost włosów nawet u zupełnie łysych. Środek ten jest zbadany przez lekarzy, opatentowany i zarejestrowany. Poleca firma „Mery“ Warszawa, Krucza № 29, m. 10. W Łodzi dostac można tylko w firmie M. Staroński, Piotrkowska 47. Cena butelki 1250 mk. i 2500. Dla biorących hurtem odstepuje rabat 852-1

Przedzalnica
poszukuje obzajmionego z tą branżą **współ-pracownika** jako akwizytora i do prowadzenia rachunkowości. Oferty do Adm. „Głosu Polskiego“ pod „W. B. N.“ 892-3

Biuralista
władający biegle francuskim i polskim **poszukuje posady.** Oferty pod „Frankopol“ do „Głosu Polskiego“ 900-3

Wolant
czarny w granatowym obiciem i tarantas na wysokich kołach (pażak) używane w zupełnie dobrym stanie na sprzedaż. Zarząd dóbr Garnek, poczta Kłomnicze, Ziemia Noworadomska. 895-1

Dr. W. Łagunowski
Choroby skórne i weneryczne
Przyjmuje od 1-2 pp. od 5-3 w. 41-15
gdańska (Długa) 42.
№ 215 W.U.Z. dn. VI 1 922 r.

Dr. Bolesław Kon
Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne.
Godz. przyj. 12-1 i od 4-7 w.
Piotrkowska 113.
11303-20

Dr. Z. Rakowski
choroby uszu, nosa, gardła i płuc
ul. Pomorska (Średnia) 10
przyj. 12-1 i 5 do 7.
11808-6

Powrócił
Dr. L. Prybulski
Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.
Leczenie światłem (Lampa kwarca),
Zawadzka № 1.
Przyjmuje od 8-1 i od 5 do 8.
Dla pan od 4-5.

Lekarz-dentysta
E. Gliksmanówna
Zawadzka Nr. 16a
Wólczńska 2
powróciła.
419-3

Dr. med.
Henryk Bergson
powrócił.
Akuszerka i chor. kobiece
Dzielna 6.
Od 4-5. 11476-6
Nr. 804 W. U. Z. 29. V. 1922

Dr. J. Sotowiejczyk
Choroby skórne i weneryczne
powrócił
ul. Pańska Nr. 4
róg Konstancyńskiego
od 9 do 1 i od 4 do 7.
503-8

Lecznica chorób zębów
Lekarza-Dentysty
H. PRUSS
145 Piotrkowska 145
Plombowanie, wprawienie zębów. 79-6
Opłata podług taksy

Dr. med.
Braun
Południowa № 23.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Przyj. od 10-1 i 5-8. Pańka 4-5
27-80

LEKARZ-DENTYSTA
B. Kaufman
powrócił
ul. 6 Sierpnia Nr. 33.
738-3

Lekarz-Dentysta
Teofila Charnason
powróciła
Kilińskiego Nr. 78
740-1

Potrzebni:
chłopcy lub dziewczęta
do roznoszenia gazet.
Wiadomość w Administr. „Głosu Polskiego“, Piotrkowska 106.

Dr. S. KANTOR
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopłciowych.
Leczenie promieniami Rentgena i światłem.
Piotrkowska № 144,
róg Ewangeliockiej.
Godz. przyjęcia: od 8-2 r.
3-9 pp. Dla pan 6-3 p.p.
11755-4

Dom
z placem zaraz do sprzedania z powodu wyjazdu.
Dolny (Dolna 23) 860-1
Do pracy biurowej potrzebny praktykant, z wyksz. 4-5 kl., ładnym charakt. pisma, skromn. wymagań. Oferty sub „Praktykant“ do admn. „Głosu“. 874-1

Zgubiono
we wtorek przedwieczorem, przechodząc ulicami Piotrkowską z Nawrotu na Przejazd 3 i pół mtr. jedwabiu, w dwóch kolorach. Uczelwego znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem. Zachodnia 57 Makower. 847-1

Sprzedaję
dużą platformę (rolwę) i dużą kasę „National“ dla restauracji lub cukierni. Of. zgłaszać do Spółdzielni Prac. Państw. w Łodzi, Zawadzka 1. 689-3

Kupuję
placę 100% drożej, za złoto, srebro, brylanty, zęby sztuczne, garderobę, kapy plusowa, oraz szale czarne. Proszę się przekonać. Zachodnia 32 P. p. poczta oficyna I p. ro s 1 Lg. Mlich. 712-5

Nauczyciel
gimnazjalny poszukuje posady (fację na wyższe, matematyka, język niemiecki na niższe i średnie klasy). Zgłoszenia: Kursa naukowe w Piotrkowie, Krakowska № 13. 881-2

Mademoiselle Marie
enseigne le français, l'anglais et l'allemand. — Accepte aussi les groupes. Voir de 5-6. La rue Piotrkowska 109 log. 5. 11 fr. 842-1

Stuchacz Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie z praktyką biurową poszukuje jakiegokolwiek **posady biurowej**
Referencje pierwszorzędne
Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Adm. „Głosu Polskiego“ pod „Jotem“ 876-3

NA RATY
wydaje suknie damskie najnowszych fasonów. Przyjmuje również obstalunki z własnego i powierzonego materiału. **Pracownia sukien i Kostjumów „Barbara“ Kilińskiego 39, m. 10.** 894-1

Szkoła freblowska i początkowa
M. Rozentallowny
Pańska № 9.
Przyjmuje dzieci od lat 4-7. Kancelarja czynna od 11-1 i od 4-6 po poł. Zajęcia rozpoczynają się 3 września. 11891-2

Warsztaty mechaniczne
angielskie szerokie i wąskie od 40-70 krosien do wydzierżawienia poszukiwane.
Oferty sub. „Warsztaty“ złożyć w Adm. „Głosu Polskiego“ 773-1

Ogłoszenie.
W dniu 4 września 1922 r. o godz. 10-tej rano odbędzie się publiczna sprzedaż w drodze likwidacji urządzenia do fabrykacji wody sodowej, stanowiącej własność Adama Debowskiego i Franciszka Dzierzawy. Urządzenie znajduje się przy ul. Konstancyńskiego pod № 14, i sprzedaż odbędzie się tamże. Szczegółowy wykaz sprzedającego się urządzenia jest do obejrzenia u niżej podpisanego przy ul. Karola 4. Gustaw Payer-Likwidator, mianowany przez Sąd Okręgowy w Łodzi. 89-2

CHEMIK (CZKA)
z wyższem wykształceniem **poszukiwany (a).** Oferty z życiorysem do 10/IX 22 r., składać należy do Państwowego Zakładu badania żywności w Łodzi, ul. Pańska 115. 11412-1

Agent Meble
do sprzedaży pierwszorzędnych artykułów kosmetycznych poszukiwany. Oferty sub. „Kosmetyka“ do adm. „Głosu“ 771-2

Potrzebne
są kije (Farbstücke) orzechowe długości 1 mtr. i 1.40 mtr. dla farbarni. Mogą być nie oczyszczone. Łaskawe oferty pod „J. G.“ 769-2

Dr. Rózaner
Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe. Przyjmuje od 9-1 i 4-7 dla pan 7-8.
Dzielna № 9.

Piotrkowska 105

Piotrkowska 105

Książki Szkolne

Na nadchodzący sezon szkolny została zaopatrzona obficie w podręczniki dla wszystkich szkół oraz zakładów naukowych

KSIĘGARNIA I SKŁAD NUT M. Arct i S-Ka Łódź, Sp. z op. ul. Piotrkowska 105.

565-1

GIMNAZJUM
Marji Hochsteinowej
 23 Wólczańska 23

Egzaminy wstępne i poprawcze, rozpoczną się w niedzielę 3 września o godz. 3 i pół po poł.
 Zapisy kandydatek — codziennie od godz. 10 do 1 i od 5—7 wiecz.
Uwaga. Przez cały rok szkolny (do maja) żadnych egzaminów nie będzie. 878-2

Teatr „Scala“ Cegielniana 8.
Kazimierza Junoszy-Stepowskiego

Trzy występy
 najwybitniejszego artysty teatrów Polskiego i Małego w Warszawie.

Piątek, 1-go września **Sobota, 2 września**
„JASTRZĄB“ **„Kobieta, która zabiła“**
 sztuka w 3 akt. Wzniesienie wspan. sztuka w 5 akt. Garricha, Grana w
 komedji francuskiej. Warszawie w Teat. Pol. 54 razy z rzędu

Niedziela, dn. **„Baccarat“**
 3-go września szt. w 3 akt. Bernsteina. Grana ost. w Warszawie w Teat. Pol. 21 r z rzędu

Dyrekcja gimn. im. Orzeszkowej

zawiadamia, iż egzaminy poprawkowe i wstępne do kl. III-ciej, VI-tej i VII-mej odbędą się w poniedziałek dn. 4-go września; lekcje rozpoczną się dn. 5-go września o godz. 9-tej z rana. 864-1

2 lokomobile
 18 i 12 H. P.

7 motorów benzynowych 18, 18, 15, 12,
 12, 8, 4 H. P.,
 pompy centryl., prasy torfowe, torfiarki, wózki torfowe
sprzedamy tanio.

Obejrzyć można: Łódź, ul. Przejazd N° 90, boznica kolejowa. 11481-3

Zawiadomienie.

Daję na raty wszelką damską garderobę. Pracownia zaopatrzona w najnowsze modele. Wybór towarów. Specjalista na futrzane roboty.
ROZENBERG, Wschodnia 49, popr. of., II p. 831-1

Brylanty,
 złoto, srebro, perły, diamenty, zegarki, stare zęby, różną biżuterję **kupuję.** Płacę największe ceny. 821-5
Konstantynowska 7, pr. ofic., I p., Milich.

Parokonna platforma
 zupełnie nowa
 dla fabrykantów i ekspedytorów oddaję na stałą tygodniową robotę na pensję z własnymi robotnikami. Oferty do „Głosu Polskiego“ pod lit. „M.“ 801-2

Lekarz-Dentysta
I. GITTIS
 powrócił 745-3
 i przyjmuje cały dzień tylko Piotrkowska 81.

BRYLANTY
 złoto, srebro, zegarki i perły kupuję i płacę sumiennie
L. Grünbaum Piotrkowska 38.
 firma egz. od roku 1895. 339-2

Kupujemy dywany, garderobe, futra, masy do szycia. Płacę najlepiej! Wajreich, Benedykta 19. 424-15-k

Kasa panczerzona w dobrym stanie do sprzedania. Piotrkowsk a289 m. 1. 751-3-k

Maszyna do szycia Singer, gabINETowa, zupełnie nowa do sprzedania, ul. Nowa-Kątna 4, u felczera. 895-1-k

Piekarnia do sprzedania. Wiadomość: Zielona N° 65, P. Marciszewski. 884-2-k

Pianina, fortepiany polecę Chodkowski, ul. Sienkiewicza 25. 805-3-k

Pianino najlepszej marki prawie nowe do sprzedania. Obejrzyć można od 1—3. Tuszyński, Benedykta 25. 836-3-k

Dziensienienia rozmaite.
 (Za wyraz 04 mk.)
 Kuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia na młodszych i przyjeżdżających. Piotrkowska N° 132. 11861-10-d

Posady i prace.
Poszukiwane.
 (Za wyraz 30 mk.)
 Inteligentna panna, posiadająca szeszoletni świadectwo, (ukończyła 7 klas, znająca chemię, fizykę i inne języki — poszukuje posady farmaceutki, praktykantki. Wymagania skromne. Oferty sub. „Apteka“. 812-5-p

Lekarz-dentysta przyjmie posadę na prowincji. Oferty sub „Asystent 46“. 877-1-pp

Mechanik-specjalista na wszelkie maszyny do szycia poszukuje stałej posady. Oferty do „Głosu“ pod „Mechanik“ 869-1-p

panienka inteligentna, z 6-letnim wykształceniem, z praktyką poszukuje posady nauczycielki domowej lub kondycji Główna 42, Rabbinowicz. 846-1-p

poszukuje posady buchalterki, pomocnicy buchalterskiej, ewent. innej posady biurowej. Posiadam dobre świadectwa. Zwracam się na wyjazd. Oferty do „Głosu“ sub „Wyjazd“. 886-3-pp

panna z siedmioletnim wykształceniem pisząca biegle na maszynie poszukuje posady. Oferty: „Maszynistka“. 865-1-pp

zofier-susarz z 6 letnią praktyką, posiadający jak najlepsze referencje poszukuje posady. Zgłoszenia pod „S. J.“ do admin. Głosu. 810-2-p

Technik-dentystyczny wojny po dni poszukuje posady. Oferty do Głosu sub „Technik 56“. 890-1-pp

Technik mechaniczny, rysownik, znajomość elektrotechniki, energetyki, samodzielny poszukuje posady. Może wyjechać. Oferty do Głosu sub „Energiyczny technik“. 889-2-pp

Lokale i mieszkania.
 (Za wyraz 40 mk.)
 Lokal sklepowy z dużą antycznymi do odstąpienia od zaraz przy ulicy Andrzeja. Oferty sub „Półtora“ 889-1-L

potrzebny pokój umeblowany z utrzymaniem lub bez dla pojedynczych osoby. Oferty do „Głosu“ dla „T. O.“ 888-1-L

Stancji, przy inteligentnej izrael. rodzinnie poszukuje siódmoklasistka. Oferty z ceną sub „Rodzina“. 820-2-L

Solidny urzędnik poszukuje umeblowanego pokoju lub nieumeblowanego. Zgłoszenia sub „Urzednik“. 718-2-1

urzednik prywatny szuka pokoju kawalerskiego z utrzymaniem lub bez. Zgłoszenia do „Głosu“ pod „Domitium“. 11805-1-1

Zagubione dokumenty.
 (Za wyraz 20 mk.)
 Bergman Lajb zgubił tymcz. dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 875-3-z

Baczyk Bolesław zgubił tymczasowy dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 863-3-z

Birnbaum Jenta zgubiła paszport polski, wyd. w Łodzi. 782-3-z

Chwat Maurycy zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 723-3-z

Polubowski Jan zgubił paszport niemiecki, wyd. w gm. Dąbkowice. 794-3-z

Grynberg Izak zgubił paszport niemiecki, metrykę urodzenia, oraz kartę powołania z 1902 r., wyd. w Łodzi. 871-3-z

Zaopiekowane.
 (Za wyraz 40 mk.)
 Chłopiec do biura potrzebny. Element, wykształcenie pozadane inż.-architekt J. Müntz, Piotrkowska 191. 904-1-pz

potrzebna starsza podreżna do „Salonu mody“ Zawadzka 15. 809-2-pz

Lokal
 handlowy, w centrum miasta po piekarni z piecem, 6 ubikacji zaraz do odstąpienia. Oferty pod „W. P.“ do „Głosu“ 744-1